

חקב"צ - תרגול 4

24 בנובמבר 2011

תרגיל

1. כתוב כל שאלה בצורה של בנייה המוצגת כמערכת שוויונות, הוסף משתני סרק לפי הצורך.
2. פתור בעזרת טבלת סימפלקס, ופרט את כל הצעדים, המשתנה הנכנס, המשתנה היוצא והפיבוט.
3. זהה היכן קיימת בעייתיות בהפעלת צעדי האלגוריתם וציין מהי ומה הפתרון לה.

שאלה 1

$$\begin{aligned} \max z &= 3x_1 + 9x_2 \\ \text{s.t.} & : x_1 + 4x_2 \leq 8 \\ & x_1 + 2x_2 \leq 4 \\ & x_1, x_2 \geq 0 \end{aligned}$$

נכתוב כשווינונים:

$$\begin{aligned} z - 3x_1 - 9x_2 &= 0 \\ x_1 + 4x_2 + s_1 &= 8 \\ x_1 + 2x_2 + s_2 &= 4 \\ x_i, s_i &\geq 0 \end{aligned}$$

נפתור בעזרת סימפלקס:

איטרציה	משתנה בסיס	z	x_1	x_2	s_1	s_2	RHS	יחס	פעולות שורה
0	z	1	-3	-9	0	0	0		
	s_1	0	1	4	1	0	8	2	
	s_2	0	1	2	0	1	4	2	
1	z	1	$-\frac{3}{4}$	0	$\frac{9}{4}$	0	18		$\frac{1}{4}R_2 \rightarrow R_2$
	x_2	0	$\frac{1}{4}$	1	$\frac{1}{4}$	0	2	8	$R_1 + 9R_2 \rightarrow R_1$
	s_2	0	$\frac{1}{2}$	0	$-\frac{1}{2}$	1	0	0	$R_3 - 2R_2 \rightarrow R_3$
2	z	1	0	0	$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$	18		$2R_3 \rightarrow R_3$
	x_2	0	0	1	$\frac{1}{2}$	$-\frac{1}{2}$	2		$R_1 + \frac{3}{4}R_3 \rightarrow R_1$
	x_1	0	1	0	-1	2	0		$R_2 - \frac{1}{4}R_3 \rightarrow R_2$

הפתרון הוא $x_2 = 2$, $x_1 = 0$ ואז $z = 18$.
 הבעייתיות היא שבאיטרציה ה-2 לא השתנה שום דבר בפתרון, לא נשארו משאבים ל- x_1 . זה נקרא פתרון מנוון.

שאלה 2

$$\begin{aligned} \max z &= 2x_1 + 4x_2 \\ \text{s.t.} & : x_1 + 2x_2 \leq 5 \end{aligned}$$

$$x_1 + x_2 \leq 4$$

$$x_1, x_2 \geq 0$$

נסדר כשווינונים:

$$z - 2x_1 - 4x_2 = 0$$

$$x_1 + 2x_2 + s_1 = 5$$

$$x_1 + x_2 + s_2 = 4$$

$$x_i, s_i \geq 0$$

נפתור בסימפלקס:

איטרציה	משתנה בסיס	z	x_1	x_2	s_1	s_2	אגף ימין	יחס	פעולות שורה
0	z	1	-2	-4	0	0	0		$\frac{1}{2}R_2 \rightarrow R_2$
	s_1	0	1	2	1	0	5	$2\frac{1}{2}$	$R_1 + 4R_2 \rightarrow R_1$
	s_2	0	1	1	0	1	4	4	$R_3 - R_2 \rightarrow R_3$
1	z	1	0	0	2	0	10		$2R_3 \rightarrow R_3$
	x_2	0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	0	2.5	5	$R_2 - \frac{1}{2}R_3 \rightarrow R_3$
	s_1	0	$\frac{1}{2}$	0	$-\frac{1}{2}$	1	1.5	3	
2	z	1	0	0	2	0	10		
	x_2	0	0	1	1	-1	1		
	x_1	0	1	0	-1	2	3		

הבעייתיות במקרה זה היא שאחרי איטרציה אחת קיבלנו פתרון אופטימלי, אך כיוון שיש משתנה (x_1) שאינו בבסיס אך יש לו מקדם 0 בפונק' המטרה (השורה הראשונה) לכן ניתן להגדילו כמה שרוצים בלי לשנות את הערך המקסימלי של z ולכן ניתן להכניסו לבסיס ולקבל פתרון אופטימלי נוסף (באיטרציה 2).

שאלה 3

טבלת הסימפלקס שלנו היא:

איטרציה	משתנה בסיס	z	x_1	x_2	s_1	s_2	אגף ימין	יחס	פעולות שורה
0	z	1	-1	-1	0	0	0		
	s_1	0	-1	1	1	0	30	-30	
	s_2	0	-3	1	0	1	30	-10	

הבעייתיות פה היא שאם נבחר בעמודה של x_1 יש בעיה כי שני היחסים שליליים ואנו לא מתייחסים ליחסים שליליים לכן אין לנו שורה להחליף.